

HARJUMAA MAAVARADE TEEMAPLANEERING

Avalikkuse kaasamine eskiislahenduse koostamiseks

MEMO

Harku vald, Tabasalu gümnaasium, 11.11.2024

Algusega kell 17:30

Osalejad: *Agnes Lihtsa, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (REM)*
Harry Kuivkaev, Kliimaministeerium (KLIM)
Erki Vaguri, inseneribüroo Steiger, konsultant
Triin Koorits, Skepast&Puhkim (SKPK), konsultant
Kairi Mänd, SKPK, konsultant
Aide Kaar, SKPK, konsultant
Marion Mets, SKPK, konsultant
Kuulajad ja arutelus osalejad eraldi lehel
Juhatas: *Triin Koorits, konsultant*
Protokollis: *Marion Mets, konsultant*

PÄEVAKORD:

1. Teemaplaneeringu (edaspidi *TP*) eesmärk – *Agnes Lihtsa, REM*
2. Potentsiaalsete kaevandamisalade leidmise meetodika – *Agnes Lihtsa, REM*
3. Harju maakonna ehitusmaavarade varustuskindlus – *Harry Kuivkaev, KLIM*
4. Riigi huviga alad – *Harry Kuivkaev, KLIM*
5. Edasine protsess – *Agnes Lihtsa, REM*
6. Küsimused ja avatud arutelu

Küsimused ja arutelu

Küsimus: Mis on rohevõrgustiku uuring?

Vastus (konsultant): Eri omavalitsustes on rohevõrgustikku määratud erinevalt ja erineval tasemel. Selleks, et maavarade *TP*-s saaks rohevõrgustikku ühtsetel alustel arvestada, siis tehti Harju maakonna kohta eraldi rohevõrgustiku uuring. Uuringu eesmärk oli teha kindlaks rohevõrgustiku struktuur ja toimivus, küsiti ka Keskkonnaagentuurilt infot loomastiku kohta.

Küsimus: Mis on rohevõrgustik?

Vastus (konsultant): Ökoloogiline struktuur rohealadest ja neid ühendavatest korridoridest.

Küsimus: Harku vallas on tiheasustus ja kinnisvara hinnad on kõrged. Kinnisvara hinnad langevad ja inimesed peavad kolima sellevõrra kaugemale.

Vastus (konsultant): Kindlasti me seda teemat käsitleme. Kõigepealt peame vaatama, kus on tiheasustusala, millised on kohaliku omavalitsuse arenguplaanid, kuhu on planeeritud uusi asustusalasid. Esimene ettepanek on, et sinna lähedale uusi kaevandamisalasid ei kavandata. Samuti hindame juurdepääsuvõimalusi. Esmajärjekorras me hindame ja suuname seda, et elamualad karjääride lähedale üldse ei satuks.

Küsimus: Aga miks ei kasutata Ida-Virumaa aherainet?

Vastus (KLIM): Aheraine ei ole piisava kvaliteediga, see ei asenda kõrgemargilist lubjakivi.

Küsimus: Kuidas üldse saab Harku valda kaevandamisalasid planeerida?

Vastus (KLIM): Sest siin levib geoloogiliselt kõrgemargiline lubjakivi.

Vastus (konsultant): Me ei tahakski Harku valda tulla, aga siin on geoloogia, lubjakivi. Harkus on kokku saanud linna lähedus, maavarad, inimesed. Kogu kaevandamist ei saa idasse viia.

Küsimus: Inimasustuse kaugus karjäärist – kust tulid need piirangud?

Vastus (KLIM): Võtsime ette kõik kaevandamislubade keskkonnamõju hindamise aruanded ja leidsime seal need maksimaalsed mõjuala piirid, mis lubjakivi puhul on 360 m ja liival 250 m.

Küsimus: Kas alade piiride määramisel on arvestatud ka seda, et karjäär tekitab vee suhtes depressioonilehtri ja kaevud jäävad kuivaks? Vee ressursi tuleb arvestada kui piiravat faktorit.

Vastus (KLIM): Hüdrogeoloogia ja vesi on väga oluline küsimus. On võimalik kaevandada ka põhjavee kihi pealt, kui on näha, et võib tekkida probleem. Võib ka betoneerida karjääri seinad, et saaks kaevandada vee alt. Praegune kategoriseerimine on toimunud andmete analüüsi pealt, TP-s me ei määra konkreetseid tingimusi. Järgmises etapis tehakse konkreetseid uuringuid ja määratakse konkreetseid tingimused.

Küsimus: Maakonna kaupa planeeringuid teha – kas see on mõistlik? Võiks teha üle riigi ühe korra.

Vastus (REM): Igati hea oleks teha üle Eesti, aga maakonna tasandil on võimalik minna piisavalt täpselt. Üleriigilises planeeringus saab anda ainult strateegilised suunised. See on sarnane arengustrateegiale. Need on üldised suunised, eesmärgid, mille riik seab üldisel tasemel endale. Seal ei saa seada paika asukohti, ruumilisi kitsendusi ega ruumikujusid.

Vastus (KLIM): Täna planeeritakse ka Rapla- ja Pärnumaal. Järvemaal kaalusime, aga seal pole mõtet maavarade planeeringut teha.

Küsimus: Kes teeb rohevõrgustiku uuringut Harju maakonnas? Sest kõik, mis toimub omavalitsuse territooriumil, on määratud üldplaneeringuga ning Harkus on tehtud väga põhjalik uuring ja see kehtib, kellel on õigus see üle kirjutada?

Vastus (konsultant): Seda ei kirjutata üle. Selle planeeringuga ei ole võimalik üle kirjutada omavalitsuse üldplaneeringut. Maakonnaplaneeringu kooskõlastab omavalitsus. Täna ei ole maakonna tasandil tervikpilti, selleks oli vaja kõikidest valdadest saada infot. Rohevõrgustiku uuringu tegi SKPK.

Küsimus: Harku vallas on arengustrateegia aastani 2037. Seal on kirjas, et kõik praegused kaevandused on rehabiliteeritud ja uusi kaevandusi ei tule. Kellel on õigus see üle kirjutada, mida on inimestele lubatud? Inimestel on õiguspärane ootus, et siia ei tule kaevandamist, kui ma olen siia ostnud kinnisvara.

Vastus (KLIM): Riik peab vaatama strateegilist pilti. Kohalike omavalitsuste ja inimeste arvamused on ka need aspektid, mida kaalutakse. Poliitiline kokkulepe omavalitsuses ei saa olla kaevandamisest keeldumise aluseks. Aga vald peab maakonnaplaneeringu kooskõlastama. Planeeringut koostatakse selleks, et kaevandamiseks sobilikud alad planeerida ette ära. Siis on ka kaevandajad ja elanikud teadlikud, kuhu saab tulla kaevandama.

Küsimus: Kui kaevandus on kahe valla piiril, nt Vahi külas on Harku ja Saue piiril, siis kes peab andma nõusoleku?

Vastus (konsultant): Maakonnaplaneeringu peavad kooskõlastama kõik Harjumaa vallad.

Küsimus: Miks mitte kaevandada Paldiskis? Miks üldse on vaja Harku valda tulla? Vaadake kaardilt, seal on täpselt vaba koht kaevandamiseks. Seal on väga hea kvaliteediga lubjakivi.

Vastus (konsultant): Metoodika on välistusmetoodika. Me oleme võtnud konkreetsed piirangud, pannud need vastu geoloogiat, saanud kollased ja rohelised alad (*kus kaevandamine võiks teatud tingimustel olla võimalik*). Me saame kõik aru, et Harku vallas on palju elanikke. Aga me oleme ikka veel metoodika etapis, me ikka veel välistame alasid.

Vastus (KLIM): Mida kaugemale läheme elamutest, seda rohkem läheme loodusesse. Paldiskis uuringud käivad, seal osa on väga hea kvaliteediga, osa mitte nii hea kvaliteediga.

Vastus (konsultant): Paldiski ala, mis jääb rohevõrgustikust välja, on riigikaitse maa. Seal on vaba maa, aga kus on kaevandamisloa andmisel tingimus, et igakordselt tuleb minna kooskõlastust küsima. Iga kaevandamisloa puhul tehakse täpsed uuringud. Planeeringu raames ei ole võimalik väga täpselt minna.

Küsimus: Miks on Liikva külas kaevandamiseks sobilik ala märgitud rohevõrgustiku alale?

Vastus (konsultant): Kui ei saa minna elamute juurde, siis tuleb minna metsa või põllule. Sellepärast need võivadki olla rohevõrgustiku alal.

Vastus (konsultant): Me oleme saanud Keskkonnaagentuurist andmeid, kuhu annavad jahimehed ja loodusvaatlejad andmeid. Kui seda ala vaadata, siis ala tervikuna ei saa kasutusse võtta. Seal peavad olema leevendavad meetmed, et tagada rohevõrgustiku toimimine.

Vastus (KLIM): Seame aladele prioriteete ning ilmselt sotsiaalse mõju tõttu saavad mingid alad väikese prioriteetsuse ning langevad lahendusest välja. Põhimõte on, et kaevandatakse võimalikult palju välja ühelt alalt. Ning praegu ka siin sooviks esmalt tegevust suunata olemasoleva Harku karjääri juurde. Selle planeeringu eesmärk on, et uued alad määratakse selliselt, et ei minda elamutele liiga lähedale. Harkus võiks kaevandamiseks sobilik ala olla maanteest põhjapoole, nn kanalate vahel asuv ala.

Küsimus: Kas otsitavad alad 50 ha läänes ja 100 ha idas on kivisse raiutud? Millega see on kinnitatud?

Vastus (KLIM): Kui leiame rohkem, siis väga hea, kui leiame vähem, siis peame tulevikus uuesti hakkama otsima. Kihhi paksus on u 10 m, 1 ha kaevandamine annab umbes 100 000 m³ materjali, sealt on see arvutus tulnud.

Küsimus: Kas ülejäänud piirkonnad jäävad puutumata vähemalt 10-15 a, sest laiendatakse olemasolevat karjääri?

Vastus (KLIM): Uue ala avamine võiks käia koos vana ala ammendamisega. Kui alustada geoloogilisest uuringust, siis esmase toorme saamine võtab aega u 6–8 aastat. Me tahaks planeeringuga ära määrata, kuhu võiks järgmised kaevandused tulla.

Küsimus: Mis etapid on järgmised?

Vastus (REM): Kõigepealt tehakse lõpuni kaasamisring, saame sisendit ja otsime kompromissi. Samuti on valmimas mõjude hindamised. See aitab kaasa alade prioriseerimisele. Sotsiaalne aktsepteeritavus on oluline. 360 m puhvrit me ei vähenda. Küsimus on, kas puhver peaks olema suurem? Kaasamine ongi selleks, et inimesed oleksid lahenduse väljatöötamise protsessi kaasatud. Lihtne on öelda, et ärge siia tulge, minge teise kohta. Teises kohas öeldakse, et minge esimesse kohta. Proovime leida objektiivsetel alustel neid kohti, kus kaevandada. Eskiis, seletuskiri ja mõjude hindamine tehakse avalikuks uue aasta alguses. Avaliku väljapaneku ajal saab esitada kirjalikke arvamusi, millele riigil on kohustus vastata ning toimuvad avalikud arutelud. Kõik see on planeeritud uue aasta I kvartalisse. Aga täpset aega on raske öelda, sest eeltöö, mida me praegu teeme, võtab palju aega.

Küsimus: Kuidas käis teavitamine, mille alusel? Ühed said teate, teised naaberkinnistul ei saanud.

Vastus (REM): Teavitasime neid, kes jäävad alade alla ning 500 m raadiusse. See käis läbi riigiportaali. Läbi riigiportaali teavitamisega võib olla probleeme, nt läheb rämpspostkasti kiri. Infot levitati KOVi kodulehel, sotsiaalmeedias, valla lehes.

Vastus (konsultant): Planeeringu kodulehel on võimalik liituda meililistiga.

Küsimus: Küsimus Naage alaga seoses. Miks sinna? Seal on nii palju maju, seal on Türisalu pank ning sinna on planeeritud mänguväljakud jms.

Vastus (KLIM): Metoodika alusel joonistus välja. Mõjusid alles hinnatakse.

Küsimus: Kuidas te elamuid arvestate, kas sissekirjutuse järgi?

Vastus (konsultant): Ei vaata sissekirjutuse järgi. Saame vaadata katastri järgi olemasolevaid elu- ja ühiskondlikke hooneid. Vaatame ka omavalitsuse arenguplaane, sh tiheasustusalasid ja detailplaneeringuid, sh menetluses olevaid detailplaneeringuid. Kui juriidiliselt ei ole tiheasustusala, aga kaardi vaatluse järgi on tuvastatav kompaktne ala, nt ortofoto vaatluse järgi, siis arvestame ka seda.

Küsimus: Laabi küla – see olukord on hirmutav, kogu küla lõigatakse ära. Meil on seal juured, see hävitatakse. Seal on väga raske elada; te ei tea, mis tunne see on.

Vastus (KLIM): Nn kanalast üleval on mitu aspekti, mis hakkavad seda ala piirama. Ma olen nõus, et Harku karjääris ei ole asjad õigesti. Kaevandada on võimalik palju paremini, nt Vão karjääris toimuv näitab, et on võimalik paremini kaevandada. Nt seal on 70 m kaugusel Tallinna vangla, kus on andurid. Vão karjääris toimub astmeline lõhkamine ning vibratsioon on kordades väiksem kui Harkus. Harkus kasutatakse vana tehnikat.

Küsimus: Harku karjääri taastamiskava näeb ette, et karjäär lastakse vett täis. Igasugu lähedaid asju saaks välja mõelda, aga nemad seda ei tee.

Vastus (KLIM): Planeeringus ei saa täpseid tingimusi paika panna, aga saab suunata.

Küsimus: Kas 50 ha, mida otsitakse lääne pool, on lisaks Harku karjääri laiendusele?

Vastus (KLIM): Jah.

Küsimus: Kas need on perspektiivsed alad või sinna võiks kohe kaevandama minna?

Vastus (KLIM): Kui kokkulepped on leitud, siis võiks u 10 aasta jooksul kaevandama minna. Samas kui leitakse mitu ala, siis samal ajal igale poole kaevandama ei läheks. Mitme ala puhul on siis tegemist olukorraga, kus nt otsime kolme ala suurusega 20 ha (20+20+20). Lubjakivi karjääri minimaalne suurus on u 20 ha, väiksema puhul on keeruline mõjusid leevendada.

Küsimus: Praegu joonistatud alad on avalikud. Kas neid saab tulevikus näha, kui sinna ikkagi tahetakse tulla kaevandama.

Vastus (KLIM): Ei, planeeringu lõpplahendusse jäävad ainult lõplikud alad, muu jääb taustainfoks.

Vastus (konsultant): Kui planeering on kehtestatud, siis Maa-amet kuvab ainult kehtestatud planeeringut.

Küsimus: Kas on oht, et kui leitakse nt 20 ha ala, mis ära kaevandatakse ja taastatakse, siis tahetakse seda laiendada öeldes, et näe, siin juba on kaevandamise mõju, kaevandame siin edasi.

Vastus (KLIM): Jah, 25-30-40 aasta pärast tuleb üle vaadata, mis võimalused on. Planeeringu eluajal tahame püsida nendes piirides, mis me paika paneme. Muidugi võib planeeringuväliselt kokkuleppel ka mujal kaevandada.

Küsimus: Inimesed, kes elavad praegu karjääri servadel, tegelevad põllumajandusega. Nad peavad toime tulema kohutava kaevandajaga ning riik mitte kuidagi ei aita. Põllumajandust ja inimeste eluspüsimist toetada peaks olema riigi prioriteet. Kui te ütlete, et 8 aasta pärast on lubjakivi otsas, siis kui palju oleks aega lisaks, kui ei peaks ehitama Rail Balticut?

Vastus (KLIM): Rail Balticu ehitamiseks kulub 1,3–1,5 miljonit m³ kõrgemargilist lubjakivi. Ehk siis u 20% Harjumaal välja kaevatud kõrge kvaliteediga lubjakivist läheb Rail Balticusse. Rail Balticusse läheb rohkem madalakvaliteetset. Seega umbes 80% väljakaevatavast kõrgemargilisest lubjakivist läheb tee-ehitusse ja betooni tootmiseks.

Küsimus: Praeguste aladega on põhjustatud palju meelehärmi. Hiljuti oli Juuliku-Tabasalu tee projekti tutvustus – sealt alt võiks kõik tühjaks teha. Maanteeamet vastas, et see on kallid. Mis edasi saab? Kuidas saab argumenteerima hakata? Kas saab kuhugi kirjutada?

Vastus (REM): Teeme kokkuvõtte täna räägitust, võtame ka neid aspekte edaspidi arvesse. Uue aasta alguseks tahaksime saada prioriteetidega nii kaugele, et meil tekib pilt riigi huviga aladest. Meil on täna teada mingid alad, millest me saame loobuda. Mingite aladega pole nii lihtne – üks variant on panna paika ajaline perspektiiv, mis järjestuses võtta alad kasutusele. Aga me ei tea veel. Ametlikult saate arvamust avaldada siis, kui on eskiisi avalik väljapanek. Avaliku väljapaneku ajal esitatud arvamustele peab riik vastama ja põhjendama nendega arvestamist või arvestamata jätmist. Praegune etapp on mitteametlik, kogume sisendit endale.

Küsimus: Kuhu praegu saab kirjutada?

Vastus (REM): Võib kirjutada nii agnes.lihtsa@agri.ee kui ka info@agri.ee, võib helistada. Kõik kontaktid on leitavad kodulehel: harjumaavarad.ee.

Küsimus: Kas perspektiivsete alade aluskaart on Maa-ameti geoloogiliste levialade kaart või on tehtud täiendavad uuringud?

Vastus (konsultant): Alusinfo on geoloogiline baaskaart, lisaks Vao kihistu avamusalad, mille pani kokku Eesti Geoloogia Teenistus (EGT). EGT tegi täiendava üldgeoloogilise uuringu (8 puurauku), mida ka võeti arvesse. Täpsemaid uuringuid lokaalselt tehtud ei ole.

Küsimus: Kas 8 aasta varustuskindlus võtab arvesse ainult Harju maakonna varustatust või on see üle riigi?

Vastus (konsultant): 8 aastat Harju maakonnas. Tegelikult on see idas u 10 aastat, läänes 4-5 aastat. Arvestatud on ka kaubavahetust teiste maakondadega, aga on arvestatud, et see kaubavahetus on kokku 0 (ehk maavarade liikumine üle piiri mõlemas suunas on enamvähem võrdne).

Küsimus: Kui palju ainult teede ehitamiseks maavara kasutatakse?

Vastus (KLIM): Avalik sektor ehk riik ja omavalitsused tarbivad 70-80%, ülejäänutest toodetakse ehitusmaterjale, millest u 50% tarbib avalik sektor.

Vastus (konsultant): Meilt eksporditakse betoonelemente, toorainet ei ekspordita.

Küsimus: Kas alad on ka eramaadel? Kas eramaa võib riik sundvõõrandada?

Vastus (KLIM): Kuna tegemist on maakonnaplaneeringuga, vaatame alasid maaomandi üleselt. Eraomanikul on kaevandamis- ja uuringuloo menetluses õigus öelda „jah“ või „ei“. Sundvõõrandamist on tehtud Eestis üks kord põlevkivile. Ehitusmaavaradele ei ole sundvõõrandamist kunagi tehtud ja plaanis ei ole.

Küsimus: Naage kohta küsimus. Ei ole eriti reaalne, et sinna tuleb kaevandamine. Kuidas see peaks välja tulema, et see pole sobiv asukoht?

Vastus (konsultant): Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames on leitud seal ka olulised keskkonnamõjud, just mõju klindile. Müra mõjusid on juba arvestatud puhvrite määramisel. Müra puhul on oluline, et seda on kosta ka kaugemal kui 360 m, aga see ei ületa norme.

Vastus (konsultant): Me võrdleme kõiki alasid. Ehitusmaavarad on lokaalsed, neil on logistilised piirkonnad. Neid võib vaadata ka logistiliste piirkondadena, parimal juhul saaks vaadata logistiliste piirkondade kaupa.

Küsimus: Vajalikke maavarasid on nii kitsal alal, kus on ka palju tiheasustust. Võiks ju laiemalt vaadata.

Vastus (konsultant): Aga me vaatamegi laiemalt, üle terve maakonna, see on otsast otsani u 150 km.

Vastus (KLIM): 2018 valmis EGT Harjumaa alusuuring, 2021 valmis Rapla- ja Harjumaa. Nüüd valmis Järvamaa - seal ei ole mõtet planeerida. Järgmisena tulevad Ida- ja Lääne-Virumaa alusuuringud.

Küsimus: Kaardilt tundub üha rohkem, et Saue vald on lükanud kõik alad Harku valda. Ma ei näe Saue valla panustamist.

Vastus (konsultant): Saue vallas on 4 lubjakivi ala.

Vastus (KLIM): Saue vallas on ka suur küla vastas. Saue vallas on rohkem alasid kui Harku vallas. Vatsla küla inimestel on täpselt samad mured. Aga me peame selle küsimuse ära lahendama, sest maavara on meil vaja.

Küsimus: Maavara ei peaks kaevandama nagu Šveitsi juustu.

Vastus (konsultant): Kõikide alade kohta öeldakse, et me ei taha. Siis jõuame tulemusele, et me ei kaevandagi. Täna me üritame leida kompromisse.

Küsimus: 70–80% tarbib avalik sektor. 20–30% jääb äriühingutele. Kas mõjude hindamisel on kaardistatud, mida ettevõtted Harku vallas plaanivad? Nt meie lähedal on antud sisse liiva uuringuloa taotlus.

Vastus (KLIM): Raske vastata. Nende alade puhul, mida täna planeeritakse, siis pärast planeeringu kehtestamist nende taotlustega enam Vabariigi Valitsuse poole ei pöördata. Alad, mis jäävad planeeringust välja, nagu toodud näite puhul, siis seal on omavalitsuse luba vaja.

Küsimus: Kas keskkonnamõjude hindamisel arvestatakse teiste aladega ka?

Vastus (konsultant): Jah, kõikides kaevandamisloa menetlustes otsustatakse, kas on vaja keskkonnamõju hindamist või mitte. Ning me hindame ka koosmõjusid, aga maakonnaplaneeringu tasandil. Me arvestame ajalist perspektiivi.

Küsimus: See kõlab halvasti, et ühel pool kaevandatakse 8 aastat liiva ja siis 8 aastat lubjakivi. See toob kaasa suure mõju tervisele.

Vastus (konsultant): Kaevandamisele nähakse ette leevendavad meetmed.

Vastus (KLIM): Maavara import on u 3 korda kallim.

Küsimus: Saue on andnud üles prioriteetsena Harku karjääri. Mis siis saab, kui pool karjäärist kuulub ühele vallale ja pool karjäärist teisele? Kuidas teavitatakse? Mis saab, kas vald kooskõlastab?

Vastus (valla esindaja): Teavitatakse valla lehes. Kui eskiislahendus valmis, siis nad teavitavad nii, nagu räägiti. Seni pole vald ühtki uuringuluba kooskõlastanud, aga vald on pakkunud variandid, kus kaevandada. Üks variant on Tabasalu-Juuliku tee alt. Ka Tammi tee servast, aga me pole sellega seni nõus olnud.

Küsimus: Ja kui vald pole nõus, mis siis saab?

Vastus (REM): Siis valitsus otsustab, mida teha. Omavalitsus peab kooskõlastama; kui pole kompromissi, siis võib lugeda planeeringu läbikukkunuks.

Küsimus: Mis on peamised argumendid karjääri laiendamiseks?

Vastus (konsultant): Arusaadavalt väljakujunenud taristu, mõjukeskkond. Kui me hakkame kaevandama uuel alal, siis tekitame mõjusid ka uues asukohas, toome selle mõjukeskkonna uude kohta.

Küsimus: Arusaadav, et kui kuskil kaevandamine toimub, siis on mõistlik seal edasi kaevandada. Meist paljud on terve elu karjääri kõrval elanud.

Vastus (REM): Me käisime Vao karjääris ja seal oli väga normaalne olukord ja väiksed mõjud.

Küsimus: Jaa, aga Harkus on kõik kohad tolmu täis, käige seal ekskursioonil. See on õudne!

Vastus (KLIM): need asjad tuleb kirja panna maapõueseadusesse. Teistes euroopa riikides on tihti liiva, kruusa ja lubjakivi kaevandamine ehitusloaga. Aga meil on kultuur teine ning kindlasti oleme nõus, et järelevalvet peaks rohkem tegema.

Küsimus: Küsimus põhjavee kohta. Vahi küla regioonis on suviti veega sageli probleem. Kas sinna rajatav kaevandus mõjutab veetaset? Ning ma olen lugenud, et lõhkamise lööklaine võib põhjustada puurkaevus setete hõljumist. Kas valla ettevõtte on oma arvamusel öelnud, kas võib tekkida probleem joogiveega?

Vastus (konsultant): See piirkond on geoloogiliselt uurimata. Selle sama uuringu raames modelleeritakse, kui palju vett on ning kuidas see liigub (hüdrogeoloogia). Need küsimused – kas vesi võib väheneda, kas põhjavee olukord kahjustub – need saavad kõik vastused kaevandamisloa menetluses.

Küsimus: Kui palju arvestatakse olemasolevate geoloogiliste uuringutega? Nõukogude-aegne uuring on öelnud, et praegu planeeritud alal on passiivne varu.

Vastus (konsultant): Need põhjused, mis tingisid kunagi ala arvamise passiivsesse varusse, pole enam täna argumendid. Need on majanduslikud argumendid: majanduslikult on alal kaevandamine kallim olnud järelkult, polnud kasumlik kaevandada ning seejärel pandi passiivsesse varusse. Aga need uuringud tehakse järgmises etapis.

Küsimus: Harku vallas on 80ndate lõpus tehtud uuringud, asi on selge. Nüüd hakkame selgeid asju uurima.

Vastus (KLIM): Kõik puursüdamikud, mis nõukogude ajal on puuritud, ka hüdrogeoloogia, on säilitatud EGT juures. Nemad on siin planeeringu juures, nemad on eksperdid selles planeeringus. See info on ka kohati puudulik. Vanadest puursüdamikest ei ole teada, täpselt mis kihist ja kus kohast on proov võetud. Tänapäevaseid uuringuid on vaja, mis selgitab, kas kvaliteet jms on selline, nagu on vaja tänapäevasele teehitusele.

Küsimus: Tähtis on täita tänapäevast seadust. Kõik kaevandused Paldiski mnt ääres rikuvad õhusaaste norme. Puudutab Tabasalu, puudutab Harku järve elamispiirkondi. Me oleme saatnud väga palju kirju, aga riik ütleb, et saaste on normi piires. Milles on asi? Miks keegi midagi ette ei võta? Õhusaastega tuleb tegeleda.

Vastus (KLIM): Kõiki seadusi tuleb täita. Üks päästetee täna on see, et kehtivate lubadega on neil väga vähe mahtu. Me oleme praegu kõik menetlused seisma pannud.

Küsimus: On hea, et praeguses faasis kaasate. Aga energiasalv – miks ei ole seda planeeringusse kaasatud ning arvesse võetud?

Vastus: Sellega on teisese toormena arvestatud. Selle kaevandamine on ajutine tegevus. Kui sealt vabaneb ehituskivi, siis riik on huvitatud selle kasutamisest. Kui me aga jääme vaid seda ootama ja mujale alasid ei planeeri, siis meil tekib varustuskindluse tagamisega pikaajaliselt ikkagi kriis. Sealt vabanev ehituskivi saab uute alade avamist edasi lükata, aga ei lahenda probleemi pikaajaliselt. Kuigi esmane ehitusluba on seal välja antud, siis ei ole endiselt selge, kui palju selle rajamise käigus täpselt materjali vabaneb.

Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu kaasamiskoosolek
11.11.2024 Tabasalus

1. JAANUS PARS
2. Liisi Seenu
3. HELMI MUUDO
4. URMAS MUUDO
5. Jaak Lokk
6. KRISTINA OÜ-KÄTSEPP
7. MADIS KUNURM
8. KATRIN VILBERG
9. AVNE LILLEMETS
10. ANNELY RUUSMANN
11. Helge Mägi
12. KATRIN SIPSARK
13. Signe Kroll
14. Helder Tomp.
15. MADIS PÕLD
16. KIRSI KOISTINEN
17. STEVEN RAUDSEPP
18. MAIA MITCHELSON-PRIEK
19. Isenia Nikeshina
20. Hele-Mall Laumets
21. V. Van
22. Julia Laksberg
23. Eve Tolstan
24. Brigita Peum
25. Daniil Chironov
26. Gessl Kozlovskij
27. Kadmiu Kuusle
28. Kristo Pals
29. Tõnis Liigmann
30. JAN RAJA
31. Toivo Teser
32. MARTE ZAYAS
33. Catri Peetsalu
34. Katrin Anniko
35. KADI KERMON
36. RENEE KERMON
37. Helga Vogel
38. Marilyn Söber
39. Mario Bernstein
40. Edgar Tullkin
41. Erik-Hendrik Valters
42. Ahto Anuväl
43. Ringo Snajalp
44. Marja Snajalp
45. Tomi Kutsdall
46. Anus Põu
47. AVO MARO
48. ANTS MARO
49. Keldo Kuuõpõh
50. Lilia Kozlova
51. Anne Kaurissaar
52. Val Rajasaar, volikogu
53. Kille Ouba
54. DEHTPARI
55. SMALLE PRENNER
56. Andres Buiko